

C/2024/6412

4.11.2024

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez High Court (Irlandia) w dniu 1 sierpnia 2024 r. – An Taisce – The National Trust for Ireland/The Minister for Housing, Local Government and Heritage, Ireland, The Attorney General

(Sprawa C-531/24, An Taisce)

(C/2024/6412)

Język postępowania: angielski

Sąd odsyłający

High Court

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: An Taisce – The National Trust for Ireland

Strona pozwana: The Minister for Housing, Local Government and Heritage, Ireland, The Attorney General

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43⁽¹⁾, art. 4 ust. 1 dyrektywy 2000/60⁽²⁾ lub art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/42⁽³⁾ w związku z art. 3 ust. 3 TUE lub art. 11 lub art. 191 ust. 2 TFUE lub art. 37 Karty praw podstawowych wymagają, aby ocena programu działania na gruncie art. 5 dyrektywy 91/676⁽⁴⁾, zgodnie z tymi dyrektywami lub poprzez odniesienie do tych dyrektyw, uwzględniała wpływ na środowisko działalności rolniczej emitującej azotany, która będzie prowadzona na podstawie odstępstw przyznaných w następstwie planu – albo w sposób ogólny, albo w zakresie, w jakim do takiego wpływu pośrednio przyczynia się nieprzyjęcie w planie bardziej rygorystycznych środków ochronnych – a nie tylko środki ochronne wprost wskazane w planie?
- 2) Jeżeli odpowiedź na pytanie pierwsze zasadniczo jest przecząca, czy przywołane przepisy mają taki skutek w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego danego państwa członkowskiego dotyczące oceny indywidualnych odstępstw przyznaných w następstwie programu działania zgodnie z art. 5 dyrektywy 91/676 w praktyce nie są w tym kontekście stosowane, tak że w praktyce nie przeprowadza się oceny na podstawie dyrektywy 92/43 indywidualnych odstępstw przyznaných w następstwie planu pod kątem wpływu działalności rolniczej emitującej azotany, która będzie prowadzona na podstawie takich odstępstw, na tereny europejskie?
- 3) Czy art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43 lub art. 3 ust. 1 lub art. 5 ust. 1 lub art. 11 ust. 2 dyrektywy 2001/42 w związku z art. 3 ust. 3 TUE lub art. 11 lub art. 191 ust. 2 TFUE lub art. 37 Karty praw podstawowych skutkują tym, że ocena planu lub programu, który podlega tym artykułom i który może mieć skutki środowiskowe dla części wód, powinna obejmować ocenę w odniesieniu do art. 4 dyrektywy 2000/60, czy środki przewidziane w planie lub programie samodzielnie albo w połączeniu z innymi wiążącymi środkami przyjętymi przez państwo członkowskie są wystarczająco rygorystyczne, aby nie spowodować pogorszenia stanu części wód powierzchniowych, ani nie zagrozić osiągnięciu dobrego stanu wód powierzchniowych lub dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych w terminie określonym w dyrektywie 2000/60, a jeżeli tak, to czy te przepisy lub którykolwiek z nich wymagają, aby taka ocena określała w sposób wyraźny lub dający się jasno ustalić, czy odpowiednie cele środowiskowe dyrektywy 2000/60 zostaną osiągnięte po przyjęciu planu lub programu; czy to ogólnie, czy też konkretnie w przypadku proponowanego przyjęcia środka podstawowego w rozumieniu art. 11 ust. 3 dyrektywy 2000/60, a w szczególności programu działania w zakresie azotanów na gruncie art. 5 dyrektywy 91/676 [o której mowa w części A pkt ix) załącznika VI do dyrektywy 2000/60, do którego odsyła art. 11 ust. 3 lit. a) tej dyrektywy]?

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. 1992, L 206, s. 7).

⁽²⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. 2000, L 327, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. 2001, L 197, s. 30).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 91/676 z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. 1991, L 375, s. 1).

- 4) Jeżeli odpowiedź na pytanie trzecie jest taka, że ocena planu lub programu, który podlega art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43 lub art. 3 ust. 1 dyrektywy 2001/42 i który może mieć wpływ na środowisko części wód, powinna obejmować ocenę w odniesieniu do art. 4 dyrektywy 2000/60, a odpowiedź na pytanie pierwsze lub drugie jest taka, że ocena dla celów dyrektywy 2001/42 w zakresie spełnienia wymogów określonych w dyrektywie 2000/60 powinna obejmować ocenę wpływu na środowisko działalności rolniczej emitującej azotany, która będzie prowadzona na podstawie odstępstw przyznanych w następstwie planu lub w szczególności wobec nieprzyjęcia w planie bardziej rygorystycznych środków, czy art. 4 ust. 1 dyrektywy 2000/60 (a konkretnie zasada prawna skutkująca tym, że państwa członkowskie są zobowiązane, o ile nie przyznano odstępstwa, do odmowy wydania pozwolenia na indywidualne przedsięwzięcie, jeżeli może ono spowodować pogorszenie stanu części wód powierzchniowych lub zagraża osiągnięciu dobrego stanu wód powierzchniowych lub dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych w terminie określonym w dyrektywie) w związku z art. 3 ust. 3 TUE lub art. 11 lub art. 191 ust. 2 TFUE lub art. 37 Karty praw podstawowych skutkuje tym, że państwo członkowskie powinno również odmówić przyjęcia planu, jeżeli szczególna ochrona zapewniona przez ten plan samodzielnie lub w połączeniu z innymi wiążącymi środkami przyjętymi przez państwo członkowskie nie jest wystarczająco rygorystyczna, aby zapewnić, że działalność rolnicza emitująca azotany, która będzie prowadzona na podstawie odstępstw przyznanych w następstwie planu, nie spowoduje pogorszenia stanu części wód powierzchniowych ani nie zagrazi osiągnięciu dobrego stanu wód powierzchniowych lub dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych w terminie określonym w dyrektywie 2000/60, albo ogólnie, albo konkretnie w przypadku proponowanego przyjęcia środka podstawowego w rozumieniu art. 11 ust. 3 dyrektywy 2000/60, a w szczególności programu działania w zakresie azotanów na gruncie art. 5 dyrektywy 91/676 [o której mowa w części A pkt ix) załącznika VI do dyrektywy 2000/60, do którego odsyła art. 11 ust. 3 lit. a) tej dyrektywy]?
- 5) Jeżeli odpowiedź na pytanie trzecie lub czwarte jest ogólnie przecząca, czy przywołane przepisy mają taki skutek w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego danego państwa członkowskiego dotyczące oceny indywidualnych odstępstw przyznanych w następstwie programu działania zgodnie z art. 5 dyrektywy 91/676 w praktyce nie są w tym kontekście stosowane, tak że w praktyce nie przeprowadza się oceny na podstawie dyrektywy 92/43 (czy to przez odniesienie do art. 4 dyrektywy 2000/60, czy w inny sposób) indywidualnych odstępstw przyznanych w następstwie planu pod kątem wpływu działalności rolniczej emitującej azotany, która będzie prowadzona na podstawie takich odstępstw, na części wód w państwie członkowskim?
- 6) Czy art. 4 dyrektywy 2000/60 w związku z art. 3 ust. 3 TUE lub art. 11 lub art. 191 ust. 2 TFUE lub art. 37 Karty praw podstawowych skutkuje tym, że właściwy organ państwa członkowskiego nie może przyjąć planu lub programu, w szczególności programu działania w zakresie azotanów na podstawie dyrektywy 91/676, który może mieć wpływ na stan odpowiednich części wód w państwie członkowskim, chyba że właściwy organ ma obowiązek upewnić się, po pierwsze, że przyjęcie planu lub programu nie spowoduje pogorszenia stanu części wód powierzchniowych, które zostały lub powinny zostać zidentyfikowane przez to państwo członkowskie jako jeden z „typów” części wód powierzchniowych, ani nie zagrazi osiągnięciu dobrego stanu wód powierzchniowych lub dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego takich części wód powierzchniowych, a po drugie, że przyjęcie planu lub programu jest zgodne z środkami wdrożonymi na podstawie programu, o którym mowa w dyrektywie 2000/60, ustanowionego zgodnie z art. 11 tej dyrektywy dla danego obszaru dorzecza?
- 7) Czy art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/42 i lit. i) załącznika I do niej w związku z art. 3 ust. 3 TUE lub art. 11 lub art. 191 ust. 2 TFUE lub art. 37 Karty praw podstawowych skutkują tym, że samo sprawozdanie dotyczące środowiska powinno zawierać opis przewidywanych środków w zakresie monitoringu, zgodnie z art. 10, który będzie wystarczająco szczegółowy, aby wykazać, że art. 10 będzie przestrzegany, w tym szczegółowe informacje na temat sposobu monitorowania, terminu monitorowania lub sposobu wykorzystania monitorowania i reakcji na zidentyfikowane nieprzewidziane negatywne skutki dla środowiska?

- 8) Czy pojęcie „dobra materialne” w lit. f) załącznika I do dyrektywy 2001/42 wyklucza wartość takich dóbr lub, w szczególności w przypadku oceny programu działania na gruncie art. 5 dyrektywy 91/676, czy pojęcie to wyklucza szerokie społeczne oddziaływanie działalności rolniczej, wpływ planu lub przedsięwzięcia na przemysł rolny oraz na produkcję i dochody rolników, zrównoważony rozwój przemysłu rolnego w danym państwie członkowskim, łańcuch dostaw żywności i zatrudnienie znacznej części ludności, a jeżeli tak, to czy dyrektywa 2001/42 skutkuje tym, że uwzględnienie takich kwestii przy ocenie skutków planu jest niezgodne z prawem?
- 9) Jeżeli odpowiedzi na co najmniej jedno z pytań od pierwszego do ósmego skutkują tym, że przyjęcie [programu działania w zakresie azotanów] nastąpiło z naruszeniem dyrektyw 92/43, 2000/60 lub 2001/42, czy decyzja Komisji 2022/696 ⁽³⁾ jest nieważna w świetle między innymi art. 3 ust. 3 TUE lub art. 11 lub art. 191 ust. 2 TFUE lub art. 37 Karty praw podstawowych?@@

⁽³⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2022/696 z dnia 29 kwietnia 2022 r. przyznająca odstępstwo Irlandii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. 2022, L 129, s. 37).